

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Sžsk/140/2018
Identifikačné číslo spisu: 1017201898
Dátum vydania rozhodnutia: 18.12.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:1017201898.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a členiek senátu JUDr. Aleny Adamcovej a JUDr. Violy Takáčovej, PhD. v právnej veci žalobcu: Rádiologická klinika, s.r.o., so sídlom Trenčín, K dolnej stanici 18, IČO: 36 332 178, právne zastúpeného: Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrej Jaroš, spol. s r.o., so sídlom Trenčín, Námestie sv. Anny 361/20, IČO: 36 839 132, proti žalovanému: Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky, so sídlom Bratislava, Limbová 2, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného číslo S07076-OP-2017 zo dňa 8. septembra 2017, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 13S/12/2018-62 zo dňa 27. júna 2018, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 13S/12/2018-62 zo dňa 27. júna 2018 z a m i e t a.

Účastníkom konania nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

I.

Konanie pred krajským súdom

1. Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“ alebo „správny súd“) rozsudkom č. k. 13S/12/2018-62 zo dňa 27. júna 2018 podľa ustanovenia § 190 zákona č. 162/2015 Z. z. Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. S07076-OP-2017 zo dňa 8. septembra 2017, v spojení s rozhodnutím Trenčianskeho samosprávneho kraja č. TSK/2015/06917/zdrav.- 4 zo dňa 30.12.2015, žiadajúc ich zrušiť a vec vrátiť žalovanému na ďalšie konanie. Žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

2.1. Z odôvodnenia uvedeného rozhodnutia vyplýva, že krajský súd z predloženého administratívneho spisu zistil, že žalovaný žalobou napadnutým rozhodnutím zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil

rozhodnutie Trenčianskeho samosprávneho kraja č. TSK/2015/06917/zdrav.- 4 zo dňa 30.12.2015, ktorým bola žalobcovi uložená pokuta vo výške 1000 eur za to, že dňa 29.06.2015 vo svojom zdravotníckom zariadení s miestom prevádzkovania K dolnej stanici 18, Trenčín požadoval a následne vybral od pacientky p. V. A., Trenčín poplatok v sume 5 eur za zdravotný výkon - mamografické vyšetrenie prsníkov, čím sa dopustil porušenia povinností poskytovateľa zdravotnej starostlivosti podľa § 79 ods. 1 písm. a) zákona o poskytovateľoch v spojení s ust. § 44 ods. 1 zákona č. 577/2004 Z. z. o rozsahu zdravotnej starostlivosti uhrádzanej na základe verejného zdravotného poistenia a o úhradách za služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti.

2.2. Z administratívneho spisu mal krajský súd preukázané, že p. V. A., ktorá bola u žalobcu vyšetrená (absolvovala u neho mamografické vyšetrenie prsníkov) požiadala o preverenie oprávnenosti vybratia poplatku v sume 5 eur, ktorý bol podľa nej vybratý za mamografické vyšetrenie. K svojmu podnetu pripojila aj doklad z registračnej pokladnice žalobcu, v zmysle ktorého jej bola dňa 29.06.2015 vyúčtovaná konzultácia MMG. Dňa 28.09.2015 bolo vydané oznámenie o začatí správneho konania vo veci uloženia pokuty, ktoré bolo žalobcovi riadne doručené. Žalobca sa k nemu vyjadril tak, že poplatok bol účtovaný za poradenstvo poskytnuté pri vyšetrení, nie za vlastné mamografické vyšetrenie alebo popis rtg snímky. Poukázal na to, že úhrada zdravotnej poisťovne za poskytnutý výkon predstavuje cca 1/3 skutočných nákladov na vyšetrenie. Pani A. bola konzultácia poskytnutá a poplatok uhradila dobrovoľne. Platný cenník bol pani A. prístupný, na mieste sa nestážovala, konzultáciu nereklamovala. Vysvetlil, že konzultácia MMG predstavuje konzultáciu, poradenstvo pri mamografii, spravidla bez zdravotnej indikácie a obmedzený počet znakov pre tlač fiškálnej pokladnice neumožňuje vytlačenie celej informácie z cenníka na pokladničný doklad. Záverom uviedol, že v čase podania žiadosti p. A. bola médiami opätovne pertraktovaná téma „0-vých poplatkov v zdravotníctve“ a preto žalobca vyslovil porozumenie pre motiváciu jej konania. S poukazom na uvedené žiadal konanie zastaviť. Trenčiansky samosprávny kraj si pred svojím rozhodnutím o veci vyžiadal aj stanovisko Všeobecnej zdravotnej poisťovne, a.s., ohľadne zaplata výkonov „Mamografia a PACS“ zo dňa 29.06.2015. Listom zo dňa 18.09.2015 poisťovňa potvrdila úhradu týchto výkonov na poistenca V. A.. Súčasťou administratívneho spisu je aj „Cenník služieb a výkonov pre pacientov zdravotne poistených, s úhradou od poistenca“ zo dňa 29.04.2015, ktorý bol platný od 01.05.2015. V tomto cenníku je uvedených celkovo 10 služieb, a to okrem konzultácii USG a MMG aj zasielanie snímok neverejným internetom, vyhotovenie kópii snímok z vyšetrenia a ich popis, ako aj konzultácia výsledku vyšetrenia z iného pracoviska, výpis zo zdravotnej dokumentácie, realizácia administratívneho výkonu na žiadosť pacienta a na počkanie, zaslanie výsledku (popisu) poštou a konzultácia a poradenstvo mimo ordinačných hodín. Súčasne bolo z predloženého osvedčenia o živnostenskom oprávnení zistené, že bolo vydané v deň poskytnutia konzultácie pacientke V. A., pričom uvedený deň je aj dňom vzniku živnosti „činnosť podnikateľských, organizačných a ekonomických poradcov“. Trenčiansky samosprávny kraj uložil žalobcovi pokutu vo výške 1000 eur, na dolnej hranici rozpätia a pri jej ukladaní vzal na zreteľ, že ide o opakované porušenie povinností. Na odvolanie žalobcu o veci rozhodoval žalovaný, ktorý žalobou napadnutým rozhodnutím odvolanie žalobcu zamietol. Žalobca k odvolaniu priložil aj čestné vyhlásenie svojho zamestnanca Bc. W. M., ktorá vyhlásila, že dňa 29.06.2015 počas ordinačných hodín pracovala na mamografickom pracovisku žalobcu ako rtg asistent a pacientkam, ktoré si uhradili službu „konzultácia MMG“ poskytla aj poradenstvo - najmä v oblasti zdravej výživy. Medzi tieto pacientky patrila aj p. V. A.. Žalovaný v odôvodnení svojho rozhodnutia vyložil pojmy zdravotná starostlivosť, zdravotný výkon, poskytovateľ zdravotníckej starostlivosti, zdravotnícke zariadenie a súčasne považoval za podstatné, akú činnosť môže poskytovateľ zdravotníckej starostlivosti vykonávať počas ordinačných hodín.

3. Krajský súd zákonnosť žalobou napadnutého rozhodnutia žalovaného a konania mu predchádzajúceho preskúmal v intenciách ustanovení zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 576/2004 Z. z.), citujúc právnu úpravu ustanovenú v § 2 ods. 32, v spojení s právnu úpravou ustanovenou v zákone č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 578/2004 Z. z.), citujúc § 79 ods. 1 písm. a/, v spojení s právnu úpravou ustanovenou v zákone č. 577/2004 Z. z. o rozsahu

zdravotnej starostlivosti uhrádzanej na základe verejného zdravotného poistenia a o úhradách za služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti, v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 577/2004 Z. z.), citujúc § 44 ods. 1, 2 postupom podľa druhej hlavy tretej časti Správneho súdneho poriadku (SSP) a dospel k záveru, že žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného bolo vydané v súlade so zákonom.

4. Krajský súd poukázal na to, že žalobca oprel svoju obranu o tvrdenie, že poplatkom v sume 5 eur, ktorý vyúčtoval pacientke, ktorá u neho absolvovala odborné - mamografické vyšetrenie, došlo k zaplateniu služby - konzultácie ohľadne zdravého životného štýlu v prevencii proti rakovine prsníka, ktorá bola poskytnutá jeho zamestnankyňou Bc. M., zamestnanou ako rtg asistent. Z osvedčenia o živnostenskom oprávnení krajský súd zistil, že práve odo dňa 29.06.2015, kedy bol poplatok od pacientky vybraný, žalobcovi vzniklo živnostenské oprávnenie v rozsahu voľnej živnosti „činnosť podnikateľských, organizačných a ekonomických poradcov“, majúc za to, že z tohto pohľadu mohol v daný deň poskytovať služby v rozsahu tohto živnostenského oprávnenia.

5. Správny súd v zmysle uplatnených žalobných bodov považoval za sporné, či poplatok v sume 5 eur bol vyúčtovaný ako podnikanie žalobcu na základe živnostenského oprávnenia v rozsahu voľnej živnosti a oprávnenosť tohto poplatku. Správny súd sa stotožnil so závermi žalovaného, ktoré vyslovil v napadnutom rozhodnutí. Uvedol, že samotný žalobca vo vyjadrení k začatiu správneho konania obhajoval vyúčtovanie poplatku najmä nedostatočnou výškou úhrady za zdravotnícky úkon z verejného poistenia, keď poukazoval na nedostatočné financovanie zo strany poisťovne, ako aj dezinformovanosť verejnosti nulovými poplatkami za zdravotné úkony. Vôbec neuviedol, že by malo ísť o podnikanie na základe živnostenského oprávnenia. Uvedenú námietku explicitne uplatnil až v konaní pred súdom, pričom z čestného vyhlásenia jeho zamestnanca, ktoré predložil v rámci odvolacieho konania vyplynulo, že túto podnikateľskú činnosť mal vykonávať prostredníctvom svojho zdravotníckeho zamestnanca, ktorý pôsobil v pozícii rtg. asistenta a súčasne podával pacientom, ktorí absolvovali vyšetrenie rady a odporúčania ohľadne zdravého životného štýlu a stravovania ako prevencie onkologického ochorenia. Uvedené potom vyúčtoval podľa cenníka.

6. Správny súd poukazom na to, že už zo samotnej skutočnosti, že služba bola vyúčtovaná podľa cenníka, ktorý bol oznámený Trenčianskemu samosprávnemu kraju vyplýva, že nemohlo ísť o vyúčtovanie služby poskytnutej na základe živnostenského oprávnenia, voľnej živnosti „činnosť podnikateľských, organizačných a ekonomických poradcov“, uviedol, že cenník všetkých zdravotných výkonov a zoznam zdravotných výkonov a služieb, pri ktorých možno vyžadovať úhradu sa zasielajú na schválenie samosprávnemu kraju podľa miesta prevádzkovania zdravotníckeho zariadenia. Ide o zákonnú povinnosť, ktorá dopadá na poskytovateľa v zmysle zákona č. 578/2004 Z. z. Ďalej poukazom na to, že v cenníku a zozname, ktoré musia byť vyvesené na prístupnom a viditeľnom mieste sa uvádzajú zdravotné výkony a služby, ktoré poskytovateľ vykonáva v rámci poskytovania zdravotnej starostlivosti, správny súd uviedol, že aj z obsahu zoznamu a cenníka, ktoré predložil žalobca je zrejmé, že ide o úkony ako napríklad vyhotovenie kópii snímok z vyšetrenia a ich popis, konzultácia výsledku vyšetrenia z iného pracoviska, výpis zo zdravotnej dokumentácie, ktoré priamo či nepriamo súvisia s činnosťou daného zdravotníckeho zariadenia prevádzkovaného žalobcom ako poskytovateľom zdravotnej starostlivosti v zmysle udelenej licencie.

7. Podľa názoru krajského súdu uvedený zoznam a cenník boli vypracované a začali platiť ešte pred vznikom oprávnenia žalobcu na podnikanie v rámci voľnej živnosti „činnosť podnikateľských, organizačných a ekonomických poradcov“. Je teda zrejmé, že v tomto cenníku nemohli byť zahrnuté aj služby vykonávané na základe živnostenského oprávnenia, tak ako to v podstate tvrdí žalobca. V danej súvislosti správny súd uviedol, že vzhľadom na to, že nešlo o podnikanie na základe živnostenského oprávnenia podľa živnostenského zákona, tak mohol kontrolu vyúčtovania tejto služby vykonať samosprávny kraj ako prvostupňový správny orgán a žalovaný ako správny orgán druhého stupňa.

8. Správny súd zdôraznil, že žalobca má postavenie podnikateľa podnikajúceho na základe živnostenského oprávnenia a súčasne má postavenie osoby, ktorá poskytuje zdravotnú starostlivosť a

prevádzkuje zdravotnícke zariadenie na základe povolenia vydaného Trenčianskym samosprávnym krajom. Zákon vo všeobecnosti nevyklučuje, aby súčasne vykonával obe činnosti, napríklad v rôznych prevádzkach. Je však zrejmé, že ako poskytovateľ zdravotníckej starostlivosti má a musí mať vyhradené ordinačné hodiny, v rámci ktorých na určenom mieste realizuje poskytovanie zdravotnej starostlivosti tak, aby bola zabezpečená jej dostupnosť poisťencom, pacientom. To je aj dôvod, pre ktorý podlieha určenie ordinačných hodín schváleniu samosprávnym krajom a oznamovacej povinnosti voči poisťovni a žalovanému. Zákon nemusí stanovovať explicitne, čo nemôže poskytovateľ v rámci určených ordinačných hodín v ambulancii, resp. zdravotníckom pracovisku vykonávať. Je postačujúce ak zákon stanovuje, že ordinačné hodiny predstavujú časový úsek, v ktorom sa poskytuje ambulantná starostlivosť. Správny súd tiež poukázom na to, že zákon stanovuje aj minimálny počet ordinačných hodín, a to práve preto, aby bola zabezpečená už vyššie zmienená dostupnosť zdravotníckej starostlivosti pre pacientov, vyslovil názor, že poskytovateľ nemá a nemôže využívať tento čas na podnikanie, ktoré nespadá pod poskytovanie zdravotníckej starostlivosti.

9. Správny súd sa nestotožnil ani s námietkou žalobcu ohľadne nedostatočného zdôvodnenia výšky pokuty, ktorá mu bola uložená. Podľa názoru správneho súdu prvostupňový správny orgán výšku pokuty, ktorú žalobcovi uložil na spodnej hranici, riadne odôvodnil, poukazom pritom na to, že pri jej uložení zbral do úvahy aj skutočnosť, že ide o opakované porušenie, označiac právnu vec, v ktorej už žalobcovi bola za neoprávnené vyberanie poplatkov uložená pokuta v sume 500 eur. Ďalej krajský súd uviedol, že okrem tejto právoplatnej veci správny orgán označil aj ďalšiu, v tom čase neprávoplatne skončenú vec, ktorú riešil. V odvolaní žalobca výšku pokuty a jej zdôvodnenie nenamietal, a preto nemožno nič vytknúť žalovanému ako odvolaciemu orgánu, že sa touto otázkou v rámci odvolacieho konania osobitne nezaoberal.

10. Záverom správny súd konštatoval, že správne orgány rozhodli o veci na základe skutkového stavu, postačujúceho pre ich rozhodnutie, z takto zisteného skutkového stavu vyvodili správne skutkové závery a vec správne právne posúdili, z ktorých dôvodov správnu žalobu žalobcu zamietol podľa § 190 SSP.

11. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania správny súd odôvodnil tým, že žalovaný bol v konaní úspešný, a preto by mu z hľadiska úspechu v konaní patrila náhrada trov konania. Vzhľadom na skutočnosť, že takúto náhradu konania nežiadal, správny súd mu nárok na náhradu trov konania nepriznal.

II.

Kasačná sťažnosť žalobcu proti rozsudku krajského súdu

12. Proti rozsudku krajského súdu v zákonnej lehote podal kasačnú sťažnosť žalobca. Navrhoval, aby kasačný súd postupom podľa § 462 ods. 1 SSP rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č. k. 13S/12/2018-62 zo dňa 27. júna 2018 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, eventuálne rozhodnutie Trenčianskeho samosprávneho kraja č. TSK/2015/06917/zdrav.- 4 zo dňa 30.12.2015 a rozhodnutie Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. S07076-OP-2017 zo dňa 8. septembra 2017 zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Súčasne žiadal priznať náhradu konania pred kasačným súdom a náhradu trov konania, ktoré mu predchádzalo.

13.1. V dôvodoch kasačnej sťažnosti žalobca namietal, že krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci podľa § 440 ods. 1 písm. g/ SSP.

13.2. Žalobca v úvode kasačnej sťažnosti poukázal na skutkové zistenia vo veci. Súčasne poukázal na to, že v preskúvanom konaní sa ako sporná javí skutočnosť, či služba „konzultácia MMG“ poskytnutá žalobcom bola vykonaná v rámci výkonu jeho živnostenského oprávnenia na podnikanie a či výber úhrady dňa 29. 6. 2015 vo výške 5 eur za danú službu bol oprávnený a či poskytovateľ zdravotnej starostlivosti je oprávnený poskytovať v rámci ordinačných hodín okrem ambulantnej starostlivosti aj

podnikateľskú činnosť, ktorá úzko súvisí s poskytovaním zdravotnej starostlivosti.

13.3. Žalobca dôvodil, že nakoľko je poskytovateľom zdravotnej starostlivosti na základe príslušného povolenia smie vykonávať uvedenú zdravotnú starostlivosť len v intenciách daného povolenia v rozsahu svojej špecializácie, t.j. v odbore rádiológia, pričom konzultácia alebo poradenstvo nie je súčasťou rádiológie - v zozname zdravotných výkonov pre tento odbor plne alebo čiastočne hrađených z verejného zdravotného poistenia nefiguruje činnosť zameraná na poskytovanie konzultácií, a preto nemožno považovať konzultáciu MMG ako zdravotný úkon v rámci poskytovania zdravotnej starostlivosti tak, ako je uvedené v danom rozsudku. Žalobca tvrdil, že nemá v odbore rádiológia právny titul pre fakturáciu konzultácii zdravotným poisťovním. Ako poskytovateľ zdravotnej starostlivosti v odbore rádiológia poskytuje výlučne diagnostické zdravotné výkony, teda poskytuje terapeutovi (gynekológovi, ortopédovi chirurgovi a pod.) informácie pre stanovenie terapie, sám pacienta nelieči a to ani v zmysle preventívnej alebo naturálnej medicíny. Zdôraznil, že je zrejmé, že eventúalna konzultácia, ktorá je hrađená z verejného zdravotného poistenia, je poskytovaná až lekárom terapeutom. V prípade, ak rádiológ poskytuje pacientom konzultácie, nejde o výkony, ktoré sú zdravotnými výkonmi hrađenými z verejného zdravotného poistenia a obsahovo nenahradzujú konzultácie terapeuta, nakoľko nie sú obsahovo identické. Žalobca mal za to, že konzultácia MMG mohla byť teda ním vykonaná, len v rámci výkonu podnikateľskej činnosti ako nadštandardná starostlivosť. Trval na tom, že úhrada za uvedenú službu bola pacientke účtovaná až po vzniku živnostenského oprávnenia, t.j. zákonne a v súlade s vydaným oprávnením.

13.4. Žalobca ďalej dôvodil, že služba konzultácia MMG, ktorá bola pacientke poskytnutá ako doplnková služba k lege artis poskytnutej zdravotnej starostlivosti, nie je zdravotným výkonom, ale službou poskytovanou v rámci výkonu podnikateľskej činnosti, následkom čoho vykonávanie kontroly dodržiavania povinností podnikateľov spadá do právomoci živnostenského úradu v sídle kraja, resp. Ministerstva vnútra Slovenskej republiky ako ústredného orgánu štátnej správy pre živnostenské podnikanie a nie samosprávneho kraja, resp. Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky, ktoré v predmetnej veci rozhodli. Zdôraznil, že žalovaný akceptuje argument žalobcu, podľa ktorého ministerstvu neprináleží kontrolovať dodržiavanie povinností podnikateľov, ktoré im vyplývajú zo zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní a vyriešenie tejto otázky ani nemá vplyv na rozhodnutie konajúceho súdu o zákonnosti napadnutého rozhodnutia.

13.5. Citujúc právnu úpravu ustanovenú v čl. 2 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky žalobca namietal, že krajský súd rozhodol protiprávne v rozpore s ústavou, nakoľko každý môže konať to, čo zákon nezakazuje, pričom výkon podnikateľskej činnosti v rámci ordinačných hodín nie je výslovne zakázaný v žiadnom právnom predpise. Ďalej žalobca citujúc právnu úpravu ustanovenú v § 2 ods. 32 zákona č. 576/2004 Z. z. zdôraznil, že nakoľko dané ustanovenie explicitne neprikazuje vykonávať v rámci ordinačných hodín výlučne ambulantnú starostlivosť, okrem dvoch vylúčených služieb, je zrejmé, že zákonodarca nemal v úmysle vylúčiť z tohto časového úseku poskytovanie služieb súvisiacich so zdravotnou starostlivosťou, práve naopak v zmysle jazykového a logického výkladu uvedenej právnej normy ponechal zákonodarca poskytovateľom zdravotnej starostlivosti priestor, aby v rámci ordinačných hodín výkonom svojej činnosti mohli prehĺbiť kvalitu zdravotnej starostlivosti a zároveň ju doplniť v prospech pacientov. Žalobca vytýkal krajskému súdu, že v odôvodnení rozhodnutia nerešpektoval dispozitívnosť uvedeného ustanovenia, čím nastolil v právnych vzťahov stav právnej neistoty.

13.6. Podľa názoru žalobcu nakoľko schvaľovanie ordinačných hodín podlieha súhlasu príslušného samosprávneho kraja, uvedeným postupom je dostatočne zabezpečené, aby nedochádzalo k zneužívaniu tohto časového úseku na úkor poskytovania ambulantnej starostlivosti. Žalobca považoval za zrejmé, že poskytoval a aj poskytuje v rámci schválených ordinačných hodín zdravotnú starostlivosť riadne a v súlade s platnou legislatívou a v intenciách zmlúv uzatvorených s príslušnými zdravotnými poisťovním, čím je zabezpečená jej dostupnosť pacientom, pričom nad rámec nevyhnutnej dostupnosti v rámci výkonu svojej podnikateľskej činnosti úzko súvisiacej so zdravotnou starostlivosťou zabezpečuje svojim pacientom nadštandardné konzultačné zdravotné služby. Poukázal na to, že poskytovanie takýchto

služieb je založené na báze dobrovoľnosti za riadne uvedenú cenu vo zverejnenom cenníku žalobcu. Zdôraznil, že žalobca v postavení poskytovateľa zdravotnej starostlivosti zabezpečuje výkon tejto činnosti v rámci ordinačných hodín a ako podnikateľ poskytuje služby súvisiace so zdravotnou starostlivosťou v rámci otváracích hodín, pričom oba tieto časové úseky prebiehajú súbežne. Považoval za neúčelné a pre pacientov máťúce, aby vo svojom zdravotníckom zariadení zverejnil totožný časový úsek týkajúci sa poskytovania služieb v dvoch vyhotoveniach, pričom jeden by bol označený ako ordinačné hodiny poskytovateľa zdravotnej starostlivosti a druhý ako otváracie hodiny podnikateľa, keď ordinačné hodiny je nevyhnutné posudzovať ako časový úsek, v ktorom je pacientom poskytovaná jednak potrebná zdravotná starostlivosť, pričom žalobca ako podnikateľ v danom úseku poskytuje i súvisiace podnikateľskej služby, ktoré s ohľadom na jeho dostatočné personálne a materiálne vybavenie neobmedzujú dostupnosť zdravotnej starostlivosti vo vzťahu k pacientom. Mal za to, že konzultácia MMG bola pacientovi poskytnutá počas hodín na to určených, bez obmedzenia dostupnosti ambulantnej starostlivosti, pričom výkonom takejto služby došlo k jej prehĺbeniu a doplneniu a to na základe dobrovoľnej voľby pacienta.

13.7. Žalobca záverom zdôraznil, že žiadnym spôsobom neobmedzuje dostupnosť zdravotnej starostlivosti v neprospech pacientov, naopak ich možnosti rozširuje a dopĺňa. Tvrdil, že Ministerstvo zdravotníctva SR nestanovuje plné úhrady zdravotných výkonov, stanovuje bodové hodnoty pre jednotlivé zdravotnícke výkony, hodnoty bodov stanovujú zdravotné poisťovne a to rozdielne pre jednotlivé výkony, resp. poskytovateľov či skupiny poskytovateľov a pod., tzv. „plná úhrada“ zdravotného výkonu je fiktívny pojem, v skutočnosti ide o zmluvné úhrady, ktorých výška napr. v konfekčnej rádiológii často dosahuje iba 30 až 50% skutočných nákladov na poskytnuté výkony.

III.

Vyjadrenie žalovaného správneho orgánu ku kasačnej sťažnosti žalobcu

14. Žalovaný sa ku kasačnej sťažnosti žalobcu vyjadril. S dôvodmi, ktorými žalobca v kasačnej sťažnosti namietal nezákonnosť napadnutého rozhodnutia krajského súdu, nesúhlasil. Navrhoval, aby kasačný súd kasačnú sťažnosť žalobcu zamietol.

15.1. V dôvodoch vyjadrenia žalovaný uviedol, že žalobca v kasačnej sťažnosti opakovane uvádza argumenty, ktoré svedčia o zrejmom nepochopení podstaty a účelu poskytovania ambulantnej starostlivosti. Žalovaný vyslovil názor, že pokiaľ si žalobca vykladá § 2 ods. 32 k zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene k a doplnení niektorých zákonov v platnom znení tak, že zákonodarca nemal v úmysle vylúčiť z tohto časového úseku poskytovanie služieb súvisiacich so zdravotnou starostlivosťou a teda, že môže vykonávať počas ordinačných hodín aj podnikateľskú činnosť, ide o výklad, ktorý nemôže obstať, je svojvoľný a žalobca sa ním snaží legitimizovať konanie, ktoré je v rozpore so zákonom. Žalovaný poukázal na to, že predmetné ustanovenie a zákonná definícia ordinačných hodín totiž jasne a zrozumiteľne určuje, že počas ordinačných hodín je poskytovateľ zdravotnej starostlivosti povinný poskytovať ambulantnú zdravotnú starostlivosť a definícia hovorí o poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti nie o podnikateľovi a hovorí o poskytovaní ambulantnej starostlivosti nie o podnikateľskej činnosti. Žalovaný uviedol, že ordinačné hodiny sú určené na poskytovanie ambulantnej starostlivosti, ktorá je definovaná v § 8 zákona o zdravotnej starostlivosti. Ordinačné hodiny neslúžia na vykonávanie iných podnikateľských činností zapísaných v obchodnom registri. Mal za to, že prijatím výkladu žalobcu by došlo k absurdnej situácii, kedy by poskytovateľ zdravotnej starostlivosti v rámci ordinačných hodín mohol vykonávať akúkoľvek podnikateľskú činnosť, ktorú má zapísanú v obchodnom registri.

15.2. Žalovaný záverom uviedol, že trvá na svojich písomných vyjadreniach zo dňa 13. 3. 2018 a 11. 5. 2018, v ktorých dostatočne, obsírne a zrozumiteľne vyjadril argumenty, na základe ktorých vyslovil názor, že rozhodnutie Trenčianskeho samosprávneho kraja č. TSK/2015/06917/zdrav.- 4 z 13. 12. 2015, ako aj rozhodnutie žalovaného č. S07076-OP-2017 z 8. 9. 2017 sú súladné so zákonom, riadne zdôvodnené a nie je dôvod na ich zrušenie.

IV.

Vyjadrenie žalobcu k vyjadreniu žalovaného správneho orgánu ku kasačnej sťažnosti

16. Žalobca k vyjadreniu žalovaného správneho orgánu k jeho kasačnej sťažnosti podal vyjadrenie, v ktorom zopakoval dôvody kasačnej sťažnosti, zdôrazniac ich dôvodnosť.

V.

Konanie pred kasačným súdom

17. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 11 písm. g) v spojení s § 438 ods. 2 SSP) preskúmal napadnutý rozsudok správneho súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo (§ 453 ods. 2 SSP), v rozsahu námietok žalobcu uvedených v kasačnej sťažnosti, kasačnú sťažnosť prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 452 ods. 1 v spojení s ust. § 137 ods. 4 SSP) a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť žalobcu nie je dôvodná.

18. Predmetom prieskumného konania na kasačnom súde bol rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č. k. 13S/12/2018-62 zo dňa 27. júna 2018, ktorým správny súd podľa ustanovenia § 190 SSP zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. S07076-OP-2017 zo dňa 8. septembra 2017, v spojení s rozhodnutím Trenčianskeho samosprávneho kraja č. TSK/2015/06917/zdrav.- 4 zo dňa 30.12.2015, žiadajúc ich zrušiť a vec vrátiť žalovanému na ďalšie konanie.

19. V procese posudzovania zákonnosti napadnutého rozsudku správneho súdu kasačný súd vychádzal zo skutkových zistení vyplývajúcich zo spisového materiálu krajského súdu, súčasťou ktorého tvoril administratívny spis žalovaného správneho orgánu, na ktoré poukázal už krajský súd v odôvodnení napadnutého rozsudku, z ktorých dôvodov ich najvyšší súd neopakuje a súčasne na ne poukazuje.

20. Predmetom preskúmacieho súdneho konania v danej veci bolo rozhodnutie žalovaného správneho orgánu Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. S07076-OP-2017 zo dňa 8. septembra 2017, ktorým žalovaný zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil prvostupňové správne rozhodnutie Trenčianskeho samosprávneho kraja č. TSK/2015/06917/zdrav.- 4 zo dňa 30.12.2015. Uvedeným prvostupňovým rozhodnutím Trenčiansky samosprávny kraj uložil žalobcovi pokutu vo výške 1000 eur za porušenie povinností poskytovateľa zdravotnej starostlivosti podľa § 79 ods. 1 písm. a) zákona o poskytovateľoch v spojení s ust. § 44 ods. 1 zákona č. 577/2004 Z. z. o rozsahu zdravotnej starostlivosti uhrádzanej na základe verejného zdravotného poistenia a o úhradách za služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti, ktorého porušením právnych povinností sa žalobca dopustil na tom skutkovom základe, že dňa 29.06.2015 vo svojom zdravotníckom zariadení s miestom prevádzkovania K dolnej stanici 18, Trenčín požadoval a následne vybral od pacientky p. V. A., Trenčín poplatok v sume 5 eur za zdravotný výkon - mamografické vyšetrenie prsníkov.

21. Správne súdnictvo v Slovenskej republike vychádza z materiálneho chápania právneho štátu v zmysle čl. 1 ods. 1 ústavy vyžadujúceho, aby verejná správa bola pod kontrolou súdnej moci. Je založené jednak na kontrole verejnej správy, či táto (ne)prekračuje jej zverené právomoci a jednak poskytuje ochranu subjektívnym právam osôb, do ktorých bolo zasiahnuté alebo zasahované v rozpore so zákonom. Hlavnou úlohou správneho súdnictva je teda ochrana subjektívnych práv a jeho cieľom ochrana práv fyzických a právnických osôb a ich prostredníctvom následne aj ochrana zákonnosti. Správne súdnictvo je neoddeliteľným atribútom právneho štátu zaručujúcim každej osobe či už ide o fyzickú alebo právnickú osobu ochranu práv pred činnosťou orgánov verejnej správy. Dodržiavanie zákonnosti v oblasti výkonnej moci a dôsledná ochrana jednotlivca je jednou z najdôležitejších črt

právneho štátu, ktorého koncepcia práva stojí aj na dodržiavaní práva štátnymi orgánmi.

22. Kasačný súd predovšetkým upriamuje pozornosť na to, že v správnom súdnictve správny súd poskytuje ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom (§ 2 ods. 1 SSP). Konanie pred správnym súdom je jednou zo záruk ochrany základných ľudských práv a slobôd a ochrany práv a oprávnených záujmov účastníkov administratívneho konania (§ 5 ods. 2 SSP). Na rozhodnutie správneho súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo v čase vydania opatrenia orgánu verejnej správy (§ 135 ods. 1 SSP). Správnou žalobou sa žalobca môže domáhať ochrany svojich subjektívnych práv proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy (§ 177 ods. 1 SSP).

23. Kasačný súd dáva tiež do pozornosti, že správny súd nie je súdom skutkovým. Jeho úlohou pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa druhej hlavy a tretej hlavy tretej časti Správneho súdneho poriadku (§§ 194 a nasl. SSP) je posudzovať, či správny orgán príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkom konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi, ako aj s procesnoprávnymi predpismi. V súdnom prieskume zákonnosti rozhodnutia žalovaného správneho orgánu v sociálnych veciach a vo veciach správneho trestania správny súd nie je viazaný rozsahom dôvodov uvedených v žalobe, ktorými žalobca namieta nezákonnosť rozhodnutia správneho orgánu, tvrdiac, že nezákonným rozhodnutím správneho orgánu a postupom mu predchádzajúcim bol ukrátený na svojich hmotnoprávných alebo procesnoprávných právach. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúceho vydaniu napadnutého rozhodnutia. Správny súd v konaní súdneho prieskumu zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy teda preskúmava, či orgán štátnej správy konal a rozhodol v súlade so zákonom, či v správnom konaní postupoval v súčinnosti s účastníkom konania, či sa vysporiadal s jeho námietkami a či na základe skutkových zistení na základe logického a rozumného uváženia ustálil správne svoj právny záver.

24. Kasačný súd zistil, že krajský súd v danej veci v procese súdneho prieskumu zákonnosti napadnutého rozhodnutia žalovaného správneho orgánu náležite postupoval v súlade s procesnými pravidlami zákonodarcom nastolenými v prvej, druhej a tretej hlave tretej časti Správneho súdneho poriadku, keď súdny prieskum zákonnosti rozhodnutia žalovaného správneho orgánu, napadnutého žalobou, vykonal náležite v súlade s platnou právnou úpravou zákona č. 578/2004 Z. z. v spojení s právnou úpravou zákona č. 577/2004 Z. z. a zákona č. 576/2004 Z. z., ako aj s právnou úpravou správneho poriadku, a svoju právnú úvahu, na základe ktorej ustálil svoj právny záver, náležite odôvodnil.

25. Najvyšší súd po vykonaní súdneho prieskumu napadnutého rozhodnutia žalovaného v spojení s prvostupňovým správnym rozhodnutím pri aplikácii zákonnej úpravy uvedených právnych predpisov postupom podľa Správneho súdneho poriadku dospel k zhodnému záveru ako krajský súd o nedôvodnosti žaloby. Kasačný súd vyhodnotil rozsah a dôvody kasačnej sťažnosti vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu po tom, ako sa oboznámil s obsahom administratívneho a súdneho spisu, s námietkami žalobcu uvedenými v kasačnej sťažnosti a s prihliadnutím na § 461 SSP dospel k záveru, že v zásade nezistil dôvod na to, aby sa odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v dôvodoch napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné východiská pre vyslovenie výroku rozsudku. Kasačný súd na zdôraznenie správnosti a zákonnosti rozsudku správneho súdu uvádza nasledovné.

VI.

Právne posúdenie kasačným súdom

26. Podľa čl. 1 ods. 1 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát.

27. Podľa čl. 2 ods. 2 ústavy štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

28. Podľa čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s touto ústavou.

29. Základom interpretácie a aplikácie čl. 1 ods. 1 ústavy je zabezpečenie materiálneho a nie formálneho právneho štátu. Základnou premisou materiálneho právneho štátu sa prezentuje všeobecná záväznosť práva pre všetkých. To znamená, že štátne orgány, orgány územnej samosprávy, právnické osoby s právomocou rozhodovania o právach a povinnostiach, ako aj každý jednotlivec musí konať tak, ako určuje právny poriadok.

30. Z citovanej právnej úpravy ústavy vyplýva, že výklad a uplatňovanie všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s ústavou. Pozitivistický právny prístup k aplikácii zákonov je preto v činnosti štátnych orgánov modifikovaný ústavne konformným výkladom, ktorý v závislosti od ústavou chránených hodnôt pôsobí reštriktívne alebo extenzívne na dikciu zákonných pojmov. Obsah zákonnej právnej normy nemôže byť interpretovaný izolovane, mimo zmyslu a účelu zákona, cieľa právnej regulácie, ktorý zákon sleduje. Požiadavka na ústavne konformnú aplikáciu a výklad zákona je podmienkou zákonnosti rozhodnutia ako individuálneho správneho aktu. Mocenské orgány štátu realizujú svoju rozhodovaciu právomoc sú pri výkone svojej moci povinné postupovať v zmysle čl. 2 ods. 2 ústavy, s prihliadnutím na to, že súčasne sú viazané aj právnou úpravou obsiahnutou v medzinárodných zmluvách, ktorými je Slovenská republika viazaná (čl. 7 Ústavy SR) a po vstupe Slovenskej republiky do Európskeho spoločenstva, Európskej únie postupovať tiež v súlade s právnymi záväznými predpismi Európskeho spoločenstva, Európskej únie.

31. V danej súvislosti kasačný súd dáva tiež do pozornosti rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 341/07, v ktorom ústavný súd uvádza: „Ústavný súd SR už v rámci svojej rozhodovacej činnosti konštatoval, že nevyhnutnou súčasťou rozhodovacej činnosti súdov zahŕňajúcej aplikáciu abstraktných právnych noriem na konkrétne okolnosti individuálnych prípadov je zisťovanie obsahu a zmyslu právnej normy uplatňovaním jednotlivých metód právneho výkladu. Ide vždy o metodologický postup, v rámci ktorého nemá žiadna z výkladových metód absolútnu prednosť, pričom jednotlivé uplatnené metódy by sa mali navzájom dopĺňať a viesť k zrozumiteľnému a racionálne zdôvodnenému vysvetleniu textu právneho predpisu. Pri výklade a aplikácii ustanovení právnych predpisov je nepochybne treba vychádzať najprv z ich doslovného znenia. Súd však nie je doslovným znením zákonného ustanovenia viazaný absolútne. Môže, ba dokonca sa musí od neho (od doslovného znenia právneho textu) odchýliť v prípade, keď to zo závažných dôvodov vyžaduje účel zákona, systematická súvislosť alebo požiadavka ústavne súladného výkladu zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov (čl. 152 ods. 4 ústavy). Samozrejme, že sa v takýchto prípadoch musí zároveň vyvarovať svojvôle (arbitrárnosti) a svoju interpretáciu právnej normy musí založiť na racionálnej argumentácii. V prípadoch nejasnosti alebo nezrozumiteľnosti znenia ustanovenia právneho predpisu (umožňujúceho napr. viac verzií interpretácie) alebo v prípade rozporu tohto znenia so zmyslom a účelom príslušného ustanovenia, o ktorého jednoznačnosti niet pochybnosti, možno uprednostniť výklad e ratione legis pred doslovným gramatickým (jazykovým) výkladom. Viazanosť štátnych orgánov zákonom v zmysle čl. 2 ods. 2 ústavy totiž neznamená výlučnú a bezpodmienečnú nevyhnutnosť doslovného gramatického výkladu aplikovaných zákonných ustanovení. Ustanovenie čl. 2 ods. 2 ústavy nepredstavuje iba viazanosť štátnych orgánov textom, ale aj zmyslom a účelom zákona“.

32. Vychádzajúc z uvedeného najvyšší súd v kasačnom konaní pri prieskume zákonnosti napadnutého rozsudku správneho súdu zamerlal svoju pozornosť zásadnej námietke sťažovateľa - žalobcu, ktorou namietal, že krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci podľa § 440 ods. 1

písm. g/ SSP. Žalobca vytýkal krajskému súdu, že rozhodol protiprávne v rozpore s ústavou, nakoľko každý môže konať to, čo zákon nezakazuje, pričom výkon podnikateľskej činnosti v rámci ordinačných hodín nie výslovne zakázaný v žiadnom právnom predpise. Žalobca mal za to, že nakoľko ustanovenie § 2 ods. 32 zákona č. 576/2004 Z. z. explicitne neprikazuje vykonávať v rámci ordinačných hodín výlučne ambulatnú starostlivosť, okrem dvoch vylúčených služieb, je zrejmé, že zákonodarca nemal v úmysle vylúčiť z tohto časového úseku poskytovanie služieb súvisiacich so zdravotnou starostlivosťou, práve naopak v zmysle jazykového a logického výkladu uvedenej právnej normy ponechal zákonodarca poskytovateľom zdravotnej starostlivosti priestor, aby v rámci ordinačných hodín výkonom svojej činnosti mohli prehĺbiť kvalitu zdravotnej starostlivosti a zároveň ju doplniť v prospech pacientov. Žalobca trval na tom, že služba konzultácia MMG, ktorá bola pacientke poskytnutá ako doplnková služba k lege artis poskytnutej zdravotnej starostlivosti, nie je zdravotným výkonom, ale službou poskytovanou v rámci výkonu podnikateľskej činnosti, následkom čoho vykonávanie kontroly dodržiavania povinností podnikateľov spadá do právomoci živnostenského úradu v sídle kraja, resp. Ministerstva vnútra Slovenskej republiky ako ústredného orgánu štátnej správy pre živnostenské podnikanie a nie samosprávneho kraja, resp. Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky.

33. Zákonodarca v ustanovení § 1 ods. 1 zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov vyjadriac svoju vôľu upravuje predmet tohto zákona tak, že tento zákon ustanovuje a) podmienky poskytovania zdravotnej starostlivosti a služieb súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti (ďalej len "zdravotná starostlivosť") fyzickými osobami a právnickými osobami, b) podmienky na výkon zdravotníckeho povolania, vrátane podmienok uznávania dokladov o vzdelaní na výkon zdravotníckeho povolania, c) vzdelávanie zdravotníckych pracovníkov, d) vznik, postavenie, orgány a pôsobnosť stavovských organizácií v zdravotníctve (ďalej len "komora"), e) práva a povinnosti člena komory, f) povinnosti poskytovateľa zdravotnej starostlivosti (ďalej len "poskytovateľ") a povinnosti zdravotníckeho pracovníka, g) dozor nad dodržiavaním povinností a sankcie za porušenie povinností ustanovených týmto zákonom. Právnu úpravu uvedeného právneho predpisu treba vykladať a aplikovať v kontexte s právnou úpravou súvisiacich právnych predpisov, ktorými sú zákon č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov a zákon č. 577/2004 Z. z. o rozsahu zdravotnej starostlivosti uhrádzanej na základe verejného zdravotného poistenia a o úhradách za služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti, v znení neskorších predpisov.

34. Zásadnou otázkou pre posúdenie zákonnosti preskúmaného rozhodnutia žalovaného je právomoc žalovaného ako odvolacieho správneho orgánu a Trenčianskeho samosprávneho kraja ako prvostupňového správneho orgánu na konanie a vydanie rozhodnutia vo veci dozoru a sankcionovania žalobcu.

35. Skutkové zistenia v danom prípade potvrdzujú, že žalobca ako poskytovateľ zdravotnej starostlivosti na základe príslušného povolenia v rozsahu svojej špecializácie, t.j. v odbore rádiológia, dňa 29.6.2015 počas ordinačných hodín poskytol zdravotnú starostlivosť pacientke V. A. zdravotným výkonom - mamografia bilaterálna a výkon PACS - systém pre správu, archiváciu a komunikáciu obrazovej informácie v zdravotníctve, ktoré zdravotné výkony boli žalobcovi uhradené z verejného zdravotného poistenia. Žalobca od uvedenej pacientky vybral sumu 5.- eur, tvrdiac, že tento poplatok od nej vybral za konzultáciu MMG - poradenstvo, ktoré pacientke poskytol na základe jeho podnikateľskej činnosti vykonávanej na základe živnostenského oprávnenia na činnosť podnikateľských, organizačných a ekonomických poradcov.

36. Podľa § 81 ods.1, písm. a/ zákona č. 578/2004 Z. z. dozor nad dodržiavaním ustanovení tohto zákona vykonáva orgán príslušný na vydanie povolenia (§ 11), ak ide o plnenie povinností držiteľmi povolení podľa § 79 okrem § 79 ods. 1 písm. g), za), zu) až zw) a dodržiavanie podmienok prevádzkovania zdravotníckeho zariadenia na základe povolenia.

37. Zákonodarca v právnej norme § 11 ods.1 zákona č. 578/2004 Z. z. ustanovuje v odseku 1, v ktorých prípadoch Ministerstvo zdravotníctva vydáva povolenie na prevádzkovanie zdravotníckych zariadení a v odseku 2, v ktorých prípadoch vydáva povolenie na prevádzkovanie zdravotníckych zariadení Samosprávny kraj v rámci preneseného výkonu štátnej správy.

38. V právnej norme § 79 zákona č. 578/2004 Z. z. zákonodarca poskytovateľovi, ktorý je držiteľom povolenia alebo držiteľom licencie na výkon samostatnej zdravotníckej praxe, ustanovuje povinnosti. V zmysle právnej úpravy ustanovenej v tejto právnej norme je poskytovateľ okrem iného povinný pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti dodržiavať osobitné predpisy (ods. 1 písm. a/); umiestniť na prístupnom a viditeľnom mieste cenník všetkých zdravotných výkonov, ktoré poskytuje poskytovateľ; za prístupné a viditeľné miesto sa považuje vyvesenie cenníka vo vstupných priestoroch, priestoroch čakárne alebo iných verejne prístupných priestoroch zdravotníckeho zariadenia a uverejnenie na webovom sídle poskytovateľa, ak ho má zriadené (ods. 1 písm. g/); informovať vopred osobu, jej zákonného zástupcu alebo osobu blízku o rozsahu a podmienkach ním poskytovanej zdravotnej starostlivosti a o tom, či má uzatvorenú zmluvu o poskytovaní zdravotnej starostlivosti so zdravotnou poisťovňou, v ktorej je táto osoba verejne zdravotne poistená podľa osobitného predpisu (ods. 1 písm. h/); povoliť orgánu príslušnému na výkon dozoru podľa tohto zákona vstup do zdravotníckeho zariadenia, poskytnúť mu požadované informácie a súčinnosť potrebnú na výkon dozoru a zdržať sa konania, ktoré by mohlo mariť výkon dozoru podľa tohto zákona (ods. 1 písm. q/); ak ide o zdravotnícke zariadenie, v ktorom sa poskytuje ambulancia zdravotná starostlivosť, umiestniť na viditeľnom mieste ordinačné hodiny schválené a potvrdené samosprávnym krajom a doplnkové ordinačné hodiny schválené a potvrdené samosprávnym krajom, ak sú určené, a označiť doplnkové ordinačné hodiny nápisom "DOPLNKOVÉ ORDINAČNÉ HODINY" a schválené ordinačné hodiny a doplnkové ordinačné hodiny dodržiavať; povinnosť dodržiavať doplnkové ordinačné hodiny neplatí v čase, v ktorom poskytovateľ nemá objednaných pacientov (ods. 1 písm. za); dodržiavať cenník všetkých zdravotných výkonov, ktorý musí bezodkladne a preukázateľne zaslať vrátane každej jeho zmeny samosprávnemu kraju príslušnému podľa miesta prevádzkovania zdravotníckeho zariadenia (ods. 1 písm. zo); umiestniť na prístupnom a viditeľnom mieste vo vstupných priestoroch alebo v priestoroch čakárne zoznam zdravotných výkonov poskytovaných pri chorobe uvedenej v zozname chorôb, pri ktorých sa zdravotné výkony plne uhrádzajú alebo čiastočne uhrádzajú alebo sa neuhrádzajú na základe verejného zdravotného poistenia, a služieb súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti, ktoré poskytovateľ poskytuje a pri ktorých môže požadovať úhradu podľa osobitných predpisov (napr. zákon č. 577/2004 Z. z., § 13 zákona č. 576/2004 Z. z., nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 722/2004 Z. z. o výške úhrady poistenca za služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti v znení neskorších predpisov, nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 777/2004 Z. z., ktorým sa vydáva Zoznam chorôb, pri ktorých sa zdravotné výkony čiastočne uhrádzajú alebo sa neuhrádzajú na základe verejného zdravotného poistenia, ak ide o poskytovateľa, s ktorým má zdravotná poisťovňa uzatvorenú zmluvu podľa osobitného predpisu (ods. 1 písm. zp); dodržiavať zoznam zdravotných výkonov a služieb, pri ktorých možno požadovať úhradu, ktorý musí bezodkladne a preukázateľne zaslať vrátane každej jeho zmeny samosprávnemu kraju príslušnému podľa miesta prevádzkovania zdravotníckeho zariadenia, ak ide o poskytovateľa, s ktorým má zdravotná poisťovňa uzatvorenú zmluvu podľa osobitného predpisu (ods. 1 písm. zq); dodržiavať cenník všetkých zdravotných výkonov, ktorý musí bezodkladne a preukázateľne zaslať vrátane každej jeho zmeny samosprávnemu kraju príslušnému podľa miesta prevádzkovania zdravotníckeho zariadenia (ods. 1 písm. zu/); umiestniť na prístupnom a viditeľnom mieste vo vstupných priestoroch alebo v priestoroch čakárne zoznam zdravotných výkonov poskytovaných pri chorobe uvedenej v zozname chorôb, pri ktorých sa zdravotné výkony plne uhrádzajú alebo čiastočne uhrádzajú alebo sa neuhrádzajú na základe verejného zdravotného poistenia, a služieb súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti, ktoré poskytovateľ poskytuje a pri ktorých môže požadovať úhradu podľa osobitných predpisov, ak ide o poskytovateľa, s ktorým má zdravotná poisťovňa uzatvorenú zmluvu podľa osobitného predpisu (ods. 1 písm. zv/); dodržiavať zoznam zdravotných výkonov a služieb, pri ktorých možno požadovať úhradu, ktorý musí bezodkladne a preukázateľne zaslať vrátane každej jeho zmeny samosprávnemu kraju príslušnému podľa miesta prevádzkovania zdravotníckeho zariadenia, ak ide o poskytovateľa, s ktorým má zdravotná poisťovňa uzatvorenú zmluvu podľa osobitného predpisu (ods. 1 písm. zw/).

39. Vychádzajúc z citovanej právnej úpravy zákona č. 578/2004 Z. z. pokiaľ žalobca je poskytovateľom zdravotnej starostlivosti v rozsahu svojej špecializácie, t.j. v odbore rádiológia na základe povolenia vydaným Samosprávnym krajom (§ 11 ods. 1 zákona č. 578/2004 Z. z.), dozor nad plnením povinností pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti (§ 79 zákona č. 578/2004 Z. z.) patrí do právomoci Samosprávneho kraja v rámci preneseného výkonu štátnej správy (§ 81 ods. 1 písm. a/ zákona č. 578/2004 Z. z.). Vzhľadom k uvedenému na konanie a vydanie rozhodnutia vo veci dozoru a sankcionovania žalobcu bola daná právomoc Trenčianskeho samosprávneho kraja ako prvostupňového správneho orgánu a Ministerstva zdravotníctva SR - žalovaného, ako odvolacieho správneho orgánu. Z uvedených dôvodov kasačný súd zhodne ako správny súd vyhodnotil námietku žalobcu o nedostatku právomoci žalovaného a Samosprávneho kraja na konanie a rozhodovanie v danej veci za nedôvodnú.

40. Kasačný súd za nedôvodnú považoval aj argumentáciu žalobcu vo vzťahu k poplatku, ktorý v sume 5 eur vybral dňa 29.6.2015 od pacientky V. A.. Kasačný súd vyhodnotil ako účelové z dôvodov vyhnúť sa zodpovednosti za porušenie zákonnej povinnosti aj tvrdenie žalobcu, ktorým namietal, že krajský súd rozhodol protiprávne v rozpore s ústavou, citujúc čl. 2 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, nakoľko každý môže konať to, čo zákon nezakazuje, pričom výkon podnikateľskej činnosti v rámci ordinačných hodín nie výslovne zakázaný v žiadnom právnom predpise, zdôrazniac, že nakoľko ustanovenie § 2 ods. 32 zákona č. 576/2004 Z. z. explicitne neprikazuje vykonávať v rámci ordinačných hodín výlučne ambulatnú starostlivosť, okrem dvoch vylúčených služieb, je zrejmé, že zákonodarca nemal v úmysle vylúčiť z tohto časového úseku poskytovanie služieb súvisiacich so zdravotnou starostlivosťou, práve naopak v zmysle jazykového a logického výkladu uvedenej právnej normy ponechal zákonodarca poskytovateľom zdravotnej starostlivosti priestor, aby v rámci ordinačných hodín výkonom svojej činnosti mohli prehliť kvalitu zdravotnej starostlivosti a zároveň ju doplniť v prospech pacientov.

41. Podmieňovanie poskytnutia zdravotnej starostlivosti poskytovateľom úhradou zákonodarca ustanovuje v právnej norme § 44 ods. 1 až 4 zákona č. 577/2004 Z. z. V zmysle uvedenej právnej úpravy poskytovateľ, s ktorým má zdravotná poisťovňa poistenca uzatvorenú zmluvu podľa osobitného predpisu, nesmie požadovať od poistenca úhradu za zdravotnú starostlivosť, ktorá sa plne uhradza na základe verejného zdravotného poistenia podľa tohto zákona (ods. 1); Poskytovateľ nesmie podmieňovať poskytnutie zdravotnej starostlivosti úhradou nad určenú spoluúčasť poistenca podľa tohto zákona a predpisov vydaných na jeho vykonanie, ani iným plnením (ods. 2); Poskytovateľ, s ktorým má zdravotná poisťovňa poistenca uzatvorenú zmluvu podľa osobitného predpisu, môže požadovať od poistenca úhradu za zdravotnú starostlivosť poskytnutú pri chorobe uvedenej v zozname chorôb najviac vo výške spoluúčasti poistenca podľa tohto zákona a predpisov vydaných na jeho vykonanie. Poskytovateľ môže požadovať od poistenca úhradu za služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti najviac vo výške spoluúčasti poistenca podľa tohto zákona a predpisov vydaných na jeho vykonanie. Zdravotné výkony poskytované pri chorobe uvedenej v zozname chorôb a služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti, ktoré poskytovateľ poskytuje a pri ktorých môže požadovať úhradu, kontroluje vyšší územný celok príslušný podľa miesta prevádzkovania zdravotníckeho zariadenia výkonom dozoru podľa osobitného predpisu (ods. 3); Poskytovateľ, s ktorým má zdravotná poisťovňa poistenca uzatvorenú zmluvu podľa osobitného predpisu, môže požadovať od poistenca úhradu za nadštandardný pobyt v zdravotníckom zariadení ústavnej starostlivosti, ak poistenc o nadštandardný pobyt písomne požiada (ods. 4).

42. V danej súvislosti kasačný súd opätovne upriamuje pozornosť žalobcu na to, že právnou úpravou zákona č. 578/2004 Z. z., upravujúceho jeho práva a povinnosti ako poskytovateľa zdravotnej starostlivosti, treba vykladať a aplikovať v kontexte s právnou úpravou súvisiacich právnych predpisov, ktorými sú zákon č. 576/2004 Z. z. a zákon č. 577/2004 Z. z.

43. Skutkové zistenia potvrdzujú, že žalobca poskytuje zdravotnú starostlivosť na základe príslušného povolenia v rozsahu svojej špecializácie, t.j. v odbore rádiológia. Pojem „zdravotná starostlivosť“ zákonodarca definuje v právnej norme § 2 ods. 1 zákona č. 576/2004 Z. z. tak, že ak tento zákon neustanovuje inak, zdravotná starostlivosť je súbor pracovných činností, ktoré vykonávajú zdravotnícki

pracovníci, vrátane poskytovania liekov, zdravotníckych pomôcok a dietetických potravín s cieľom predĺženia života fyzickej osoby (ďalej len "osoba"), zvýšenia kvality jej života a zdravého vývoja budúcich generácií; zdravotná starostlivosť zahŕňa prevenciu, dispenzarizáciu, diagnostiku, liečbu, biomedicínsky výskum, ošetrovateľskú starostlivosť a pôrodnú asistenciu. Súčasťou poskytovania zdravotnej starostlivosti je aj preprava podľa § 14 ods. 1; pracovné činnosti pri preprave podľa prvej časti vety nemusia byť vykonávané zdravotníckymi pracovníkmi. Zdravotnou starostlivosťou nie je poskytovanie osobitného liečebného režimu osobám v detencii podľa osobitného predpisu. Základnou jednotkou poskytovania zdravotnej starostlivosti je zdravotný výkon ako ucelená činnosť zdravotníckeho pracovníka (§ 2 ods. 2 zákona č. 576/2004 Z. z.). V právnej norme § 2 ods. 32 uvedeného zákona zákonodarca definuje pojem „ordinačné hodiny“ tak, že ordinačné hodiny sú časový úsek, v ktorom poskytovateľ poskytuje ambulatnú starostlivosť okrem poskytovania ambulantnej pohotovostnej služby a zubno-lekárskej pohotovostnej služby.

44. Vychádzajúc z uvedeného vyplýva jednoznačný záver, že zákonodarca v citovanej právnej úprave prejavil vôľu, že povinnosťou poskytovateľa zdravotnej starostlivosti, spĺňajúceho zákonné podmienky ustanovené v § 4 zákona č. 578/2004 Z. z. je poskytovať zdravotnú starostlivosť počas ordinačných hodín potvrdených Samosprávnym krajom ako v časovom úseku, v ktorom poskytuje ambulatnú starostlivosť v rozsahu svojej špecializácie na základe povolenia. Ordinačné hodiny v zdravotníckom zariadení ambulantnej zdravotnej starostlivosti sú určené na poskytovanie ambulantnej starostlivosti, ktorá právna skutočnosť vylučuje, aby poskytovateľ ich využíval na výkon iných činností, ako tých ktoré poskytovateľ zdravotnej starostlivosti poskytuje v rozsahu svojej špecializácie na základe povolenia. Kasačný súd súhlasí s tvrdením žalobcu, poukazom na právnu úpravu ust. § 2 ods. 32 zákona č. 576/2004 Z. z., že zákonodarca nemal v úmysle vylúčiť z časového úseku ordinačných hodín poskytovanie služieb súvisiacich so zdravotnou starostlivosťou, a v zmysle jazykového a logického výkladu uvedenej právnej normy ponechal zákonodarca poskytovateľom zdravotnej starostlivosti priestor, aby v rámci ordinačných hodín výkonom svojej činnosti mohli prehlbiť kvalitu zdravotnej starostlivosti a zároveň ju doplniť v prospech pacientov, avšak vždy musí ísť o poskytovanie zdravotnej starostlivosti vykonávanej na základe povolenia vydaného poskytovateľovi samosprávnym krajom v rozsahu jeho špecializácie a nie na základe živnostenského oprávnenia tak, ako to bolo v prípade žalobcu na činnosť podnikateľských, organizačných a ekonomických poradcov.

45. Kasačný súd bez právnej relevancie vyhodnotil aj tvrdenie žalobcu, že nad rámec nevyhnutnej dostupnosti v rámci výkonu svojej podnikateľskej činnosti úzko súvisiacej so zdravotnou starostlivosťou zabezpečuje svojim pacientom nadštandardné konzultačné zdravotné služby. Konanie žalobcu kasačný súd hodnotí jednak ako účelovú obranu vyhnúť sa zodpovednosti za spáchaný administratívny delikt a jednak ako obchádzanie zákona. V danej súvislosti upriamuje pozornosť žalobcu na právnu úpravu ustanovenú v právnej norme § 6 zákona č. 576/2004 Z. z., v ktorej zákonodarca priamo ošetrovateľskému zdravotníckemu pracovníkovi (§ 2 ods. 4 uvedeného zákona) ukladá povinnosť informovať pacienta, resp. jeho zástupcu o účele, povahe, následkoch a rizikách poskytnutia zdravotnej starostlivosti, o možnostiach voľby navrhovaných postupov a rizikách odmietnutia poskytnutia zdravotnej starostlivosti, pokiaľ tento zákon neustanovuje inak, pričom zdravotný pracovník poučenie je povinný poskytnúť zrozumiteľne, ohľaduplne, bez nátlaku, s možnosťou a dostatočným časom slobodne sa rozhodnúť pre informovaný súhlas a primerane rozumovej a vôľovej vyspelosti a zdravotnému stavu osoby, ktorú má poučiť. Z právnej úpravy teda jednoznačne vyplýva, že konzultácia medzi zdravotníckym pracovníkom ako poskytovateľom zdravotnej starostlivosti a pacientom o poskytovanej zdravotnej službe je zákonom predpokladaná a súčasne, že podanie poučenia a poradenstvo o poskytovanej zdravotnej službe je jednou z ďalších povinností zdravotníckeho pracovníka.

46. Z dôvodov uvedených vyššie kasačný súd vyhodnotil námietku sťažovateľa - žalobcu, ktorou namietal, že krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci podľa § 440 ods. 1 písm. g/ SSP, ako nedôvodnú. Najvyšší súd sa v zásade stotožnil s konštatáciou správneho súdu, že správne orgány v oboch stupňoch rozhodli vo veci na základe skutkového stavu, postačujúceho na vydanie ich rozhodnutia, z takto zisteného skutkového stavu vyvodili správne skutkové a právne závery, ako aj, že svoju právnu úvahu, na základe ktorej ustálili svoj právny záver, náležite odôvodnili v

odôvodneniach rozhodnutí, napadnutých žalobou.

47. Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností, najvyšší súd námietky žalobcu uvedené v kasačnej sťažnosti vyhodnotil ako nedôvodné, keď tieto neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia krajského súdu, z ktorých dôvodov najvyšší súd kasačnú sťažnosť žalobcu podľa § 461 SSP ako nedôvodnú zamietol.

48. O náhrade trov kasačného konania rozhodol najvyšší súd tak, že účastníkom konania nárok na náhradu trov kasačného konania nepriznal. Žalobcovi z dôvodu, že v tomto konaní úspech nemal (§ 467 ods. 1 SSP v spojení s § 167 ods. 1 SSP) a žalovanému ich nepriznal, keďže nebola splnená podmienka výnimočnosti (§ 467 ods. 1 SSP v spojení s § 168 veta druhá SSP).

49. Toto rozhodnutie prijal najvyšší súd v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 veta prvá SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.